

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Сілезька академія, Польща
Комунальний заклад «Професійно-технічне училище № 2»
Дніпровської міської ради

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

Збірник наукових праць IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 травня 2025 року

Запоріжжя, 2025

УДК 004:[378+001](062.552)

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 03.06.2025 р.)

Редакційна колегія:

Фалько Н. М. – доктор психологічних наук, доцент;
Осадча К. П. – доктор педагогічних наук, професор;
Круглик В. С. – доктор педагогічних наук, професор;
Полякова Л. І. – кандидат історичних наук, доцент;
Муртазієв Е. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Чорна А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Сіциліцин Ю. О. – доктор філософії, старший викладач.

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені Богдана Хмельницького). Випуск 14. Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. 576 с.

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам цифрової трансформації суспільства та окремих сфер його функціонування, а також інноваційного розвитку освіти. Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, аспірантам та студентам.

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

© Автори публікацій, 2025

ЗМІСТ

Секція І

ШЛЯХИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТИ: ТЕХНОЛОГІЇ, МЕТОДИКИ, РЕСУРСИ

Білокопитова М. О., Волобоєва А. О., Островська К. В.

Роль лінгвістичних додатків у викладанні іноземних мов 16

Борисенко О. М.

Професійна підготовка майбутніх фахівців, зокрема авіаційної галузі: сучасні тенденції та виклики 19

Владика В. С., Лобода Є. А.

Шляхи інноваційного розвитку освіти: технології, методики, ресурси 21

Гаркушка Д. Ю.

Інструменти STEM-технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів професійного навчання 24

Гасанова Ш. І., Іванова Н. Г.

Логотип як полісеміотичний текст у цифровому лінгводидактичному просторі: освітній сайт з іспанської мови SPANISHBOOM.COM 29

Гузь А. М.

Вплив знань з безпеки життєдіяльності на психофізіологічну готовність курсантів до плавальної практики 33

Давидюк А. В.

Тренінг для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О «Використання відкритого програмного забезпечення у професійно-технічній освіті» 36

Дерстуганова Н. В.

Гармонізація освітніх структур в Європі: досвід України в окресленні переліку загальних компетентностей 43

Євлах М. О.

Формування медіаграмотності в професійній підготовці цифрових технологів: світові підходи 47

Захарова К. Ф.

Інноваційні підходи до викладання дисципліни «Економічна демографія»: технології, методики, ресурси 52

Каркоцький І. О. Методи формування в бакалаврів з професійної освіти здатності до застосування тренінгових технологій навчання	56
Качур А. Д. Підходи до розробки індивідуальної освітньої траєкторії майбутнього фахівця.....	61
Комарницький К. С. Аналіз засобів формування компетентності з кібернетичної безпеки, які можна використати під час навчання інженерів-програмістів	68
Конюхов С. Л., Крашеніннік І. В. Методика колаборативного навчання баз даних у закладах вищої освіти	72
Коровець Х. І., Дем'янюк А. В. Роль гри у розвитку дітей дошкільного віку	79
Кумейко В. В. Моделювання процесу впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у змішане навчання для підвищення професійної компетентності ІТ-фахівців	82
Меркушева А. А. Організація змішаного освітнього процесу з графічного дизайну з урахуванням стилів навчання студентів.....	85
Міщенко І. Д. Інтеграція наскрізної практичної підготовки бакалаврів з цифрових технологій у професійній освіті на засадах студентоцентрованого підходу.....	89
Молчанова К. К., Лупаренко С. Є. Вплив віртуального простору на формування англійського сленгу.....	93
Мороз М. В. Сучасні інструменти та стратегії для інноваційного розвитку освіти	96
Наумук І. М., Верчак О. Є. Аналіз сучасних тенденцій у навчанні програмуванню в закладах загальної середньої освіти.....	100

Омельченко П. С., Мірошніченко О. М. Інноваційна діяльність сучасного педагога: формування нового освітнього середовища.....	104
Павлига П. Д. Формування політики використання хмарних сервісів в навчальному процесі закладів вищої освіти України.....	107
Попова В. М. Тренінг для формування емпатії та саморегуляції студентів через призму об'єктно-орієнтованого програмування.....	111
Розумейко Н. О. Методика оцінювання навчальних досягнень бакалаврів спеціалізації «Цифрові технології» під час комплексного кваліфікаційного іспиту	115
Ройко Л. Л. Використання комп'ютерного тестування при викладанні вищої математики	123
Сидорчук Р. Д. Сучасні зарубіжні підходи до формування інформаційно-цифрової компетентності IT-фахівців через проектне навчання.....	127
Синеруб А. Ю., Дем'янюк А. В. Модернізація дошкільної освіти: інноваційні підходи в умовах сьогодення.....	130
Соболев Д. О. Формування здатності до професійної мобільності у здобувачів вищої освіти у процесі навчання програмування	133
Солошенко-Задніпровська Н. К. Цифрова гейміфікація як тенденція розвитку іншомовної освіти.....	139
Староста В. І. Академічне (не)дистанційне консультування: погляди учасників освітнього процесу	143
Стасюк Т. Є., Дем'янюк А. В. Розвиток навичок предметно-практичної діяльності дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної групи закладу дошкільної освіти.....	150
Столяр Д. Б., Лаврів Л. П. Використання штучного інтелекту для створення інтерактивних симуляційних сценаріїв	152

Цьомик В. С., Сидорак М. С., Білоус І. І. Психоемоційне напруження серед працівників закладів початкової освіти: вплив на безпеку та профілактика	155
Устенко А. О. Досвід застосування штучного інтелекту при вивченні вищої математики	158
Ушакова-Кирпач І. М., Клепачов В. С. Особливості впливу hard та soft skills на розвиток підприємницьких навичок	163
Фалько О. М., Круглик В. С. Методи формування в бакалаврів з професійної освіти готовності до застосування технологій навчання у співробітництві	166
Чихун В. А. Зарубіжний досвід розробки гейміфікаційних стратегій у навчанні фахівців з цифрових технологій	171
Шапкін В. Є., Заздравнов А. А. Дубайська декларація про відкриті освітні ресурси 2024 року та перспективи системи вищої освіти в Україні	175
Ярич І. Я. Професійна освіта в умовах інноваційних викликів: перспективи та модернізація	179
Kuzmina I. Y., Kuzmina O. O. Education as a strategic resource of innovative development of Ukrainian society	185
Matviienko L. H. The use of open educational resources (OER) in the professional training of students	189
Oliinyk V. V. Innovative teaching methods for student success	192

Секція II ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА

Білоус С. О. Електронні сервіси та системи для юристів в Україні	196
--	-----

Гиренко В. В., Майданюк В. П Веб-застосунок для криптографічного захисту файлів	200
Десятнюк Л. Б., Шубіна Л. Ю. Базові концепції інформаційних технологій в медицині.....	205
Дудкіна Ю. О. Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на електронні докази в цивільному процесі.....	208
Дьяковська Г. О., Алієва О. Г., Копійко С. С. Цифрова трансформація суспільства: техніка як актант і мережеві агенти.....	213
Кудряшов А. Д. Аналіз проблем формування особистих звичок та роль цифрових інструментів у їх подоланні (на прикладі веб- застосунку "Habits Tracker")	216
Кузнецова В. А. Основні напрямки цифрової трансформації суспільства, її значення, досягнення та перспективи	220
Лучковська К. В. Захист персональних даних в умовах цифрового суспільства	224
Мамиченко С. А. Soft skills як запорука професійної майстерності педагога в умовах цифрових трансформацій.....	228
Райковська І. Т. Диджиталізація стратегічного аналізу: трансформація аналітичних процесів у цифрову епоху	232
Романов Д. О. Світовий досвід використання комп'ютерних тренажерів у кібербезпеці	236
Ткаченко В. В. Інтелектуальне управління операціями – роль штучного інтелекту.....	239
Ушакова-Кирпач І. М., Дідик В. А. Краудфандинг як інструмент підтримки соціальних проєктів	242
Худолей І. І. Аналіз можливостей використання відкритих геоінформаційних сервісів (на прикладі OpenStreetMap).....	245

Шишкіна О. В., Волошин Д.М., Малихін А. Г. Роль фінансових посередників у створенні та впровадженні інноваційних фінансових продуктів в умовах цифровізації	249
Щерба В. В. Цифрова трансформація правової системи вплив інформаційних технологій	253
Яремчук К. А. Роль електронного судочинства в суспільних відносинах	257
Ярошук В. О., Крушинська А. В. Кіберстрахування як інструмент фінансової безпеки в умовах цифровізації.....	261
Riepin O. V., Vykova T. A. Augmented reality technologies as a transformative tool in tourism	266

Секція III ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Адаменко В. О. Сучасні вебсервіси для управління освітнім процесом: переваги та недоліки	270
Бикова Т. А. Використання цифрових технологій для проєктування авіаційної техніки.....	274
Боб О. В. Системи автоматичної перевірки рішень у програмуванні: аналіз та вибір платформи для освітнього середовища	277
Богданова Н. Г. Цифрова революція в освіті: як технології формують майбутнє науки.....	281
Веретюк Т. В. Цифрова грамотність викладача-філолога в умовах трансформації освіти	284
Вінник О. М. Створення інтерактивного онлайн-посібника для підготовки до єдиного вступного іспиту з англійської мови. Практичний досвід	289

Гандзюк О. М., Валецький Ю. М. Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях: нові перспективи для комунікативної підготовки парамедиків і фармацевтів	293
Гнатюк С. М., Лупаренко С. Є. Вплив сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на освітній процес	297
Гуліч О. О. Штучний інтелект у формуванні іншомовної компетентності: психолінгвістичний аспект	300
Євсєєв Т. Є., Аброскін Ю. Ю. Розробка навчального модуля з елементами гейміфікації для вивчення методів шифрування.....	305
Зеленюк О. С., Іванова Н. Г. Цифровізація мовної освіти: структура та стратегії розвитку youtube-каналу @ivanka.ispanka	308
Іванова Н. Г., Коптіна Д. В. Інновації у викладанні іспанської мови для початківців: аналіз відеоуроку Youtube-каналу Іванка Іспанка.....	314
Кожевников П. П. Використання цифрових технологій в процесі підготовки здобувачів спеціальності А5 «Професійна освіта»	318
Колесников К. В. Кроки впровадження STEM-технології навчання для підготовки фахівців фізкультури і спорту	321
Коломоєць Ю. В., Ткачук В. В. Напрями впровадження штучного інтелекту в контексті фахової передвищої освіти	326
Курепін В. М. Цифрові технології у навчанні та наукових дослідженнях: виклики, перспективи, напрямки розвитку	328
Листопад О. А., Листопад Н. Л. Хмарні платформи для зберігання та обробки науково-дослідної інформації.....	331
Лучко Ю. І. Трансформація ролі викладача у вищій освіті в контексті впровадження штучного інтелекту	337

Мазур І.-С. В. Роль інноваційних інструментів вебдизайну у професійній підготовці фахівців ІТ	341
Маловецька Н. Г. Використання інструменту Exam.Net для підвищення якості та об'єктивності оцінювання	345
Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Інформаційно-комунікаційні технології як засіб формування валеологічної культури дітей дошкільного віку.....	348
Наумук І. М. Фактчекінг у наукових та технічних публікаціях	353
Недо А. О., Герасін О. С. Огляд сучасних судових робіт	357
Носова Н. І. Можливості використання цифрових технологій та імплементації цифрових рішень в освітній процес й науково- дослідницьку діяльність на сучасному етапі технологічного розвитку в Україні	361
Одинцова Г. С. Використання цифрових інструментів для створення текстів « нової природи »	364
Олійник В. В. Проектно-орієнтований підхід до навчання технології 3D-друку у професійно-технічній освіті	367
Пирх Є. О. Використання віртуальних лабораторій у закладах професійної освіти	371
Роботько Д. О. Вимоги до програмного забезпечення інформаційних систем управління знаннями	375
Романюк О. Н., Мазур В. В. Роль конкурсів з веб-дизайну для студентів України	378
Романюк О. Н., Романюк О. В., Ковальова Ю. О. Роль мистецьких компетенцій для студентів	382

Санін В. С.

Аналіз проблем цифровізації освіти та автоматизації діяльності
закладу вищої освіти 388

Свинчук О. В., Котова А. А.

Програмне забезпечення для підвищення живучості підсистеми
сонячних панелей системи генерації, розподілу та зберігання
енергії 392

Свинчук О. В., Мангуплі Ю. Д.

Програмне забезпечення для підвищення живучості підсистеми
акумуляторних батарей системи генерації, розподілу та
зберігання енергії 395

Свинчук О. В., Руденко О. С.

Програмне забезпечення для резервного копіювання даних
системи генерації, розподілу та зберігання енергії на основі
методів машинного навчання 398

Свинчук О. В., Савчин А. Р.

Програмне забезпечення для підвищення функціональної
стійкості гібридного інвертора та системи генерації, розподілу
та зберігання енергії 401

Столяр Д. Б., Лаврів Л. П.

Застосування віртуальної та доповненої реальності для
навчання медичних працівників у віддалених регіонах 404

Сторожук Ю. В.

Адаптивна генерація навантаження в тестуванні продуктивності
програмного забезпечення 407

Харламова Л. Д.

Інтеграція технологій штучного інтелекту у процес навчання
математики 410

Хижан А. О., Терещенко Н. Ю., Хижан О. І.

Цифрові інструменти обрахунку результатів хроматографічного
аналізу 416

Храпач А. І.

Аналіз інструментів Google Workspace For Education для
покращення процесів викладання та навчання 419

Циганенко Д. М.

Цифрові технології в освіті та наукових дослідженнях 423

Четверик В. К. Генеративний штучний інтелект у контексті навчання іноземних мов здобувачів ЗВО	428
Чорна А. В., Христовой Д. Ю. Використання штучного інтелекту для автоматизації створення мультимедійного контенту.....	433
Шикиринська О. В., Толстяк А. І. Потенціал дидактичних комп'ютерних ігор у формуванні цифрового громадянства старших дошкільників	438
Шубін Л. А. Дослідження можливостей бібліотеки OpenCV для цифрової обробки зображень в рамках дисципліни "Системи розпізнавання образів"	441
Шубна О. Ю. Використання сучасних цифрових технологій для впровадження принципів професійної орієнтації в інженерному та графічному навчанні	444
Ярич І. Я. Технологія web-квесту як засіб розвитку фахової компетентності сучасного педагога закладу професійної освіти.....	447
Ярошук В. О., Фасолько Т. М. Розв'язання задач лінійного програмування із застосуванням програмного засобу Microsoft Excel.....	452
Grod I. M. Computer experiment as a tool for deepening knowledge of differential equations	457
Ivannikov T. O. Leveraging cloud computing to advance scientific cooperation and higher education.....	459
Ivanova R. Y. Digital legal education and the role of international organizations in promoting rule of law through technological innovation.....	461
Lishchenko A.-M. L., Yuvkovetska Y. O. Opportunities and challenges of using artificial intelligence in education: between automation and humanization of the learning process	464

Tverdokhliebova N. Y., Yevtushenko N. S. Using digitalization tools in training specialists in the field of occupational safety	467
--	-----

Zazdravnov A. A., Shapkin V. E. Experience of using distance smart learning on electrocardiographic diagnostics for interns in the specialty "General Practice – Family Medicine"	471
---	-----

Секція IV **АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ І ЗАВДАННЯ ІТ-ГАЛУЗІ**

Власов Д. О., Наумук О. В. Розробка засобів визначення виробника мережного адаптера на основі MAC-адреси	475
---	-----

Гайтан О. М., Фещенко Д. О. Застосування штучного інтелекту в тестуванні програмного забезпечення	478
--	-----

Герасименко Д. І., Наумук О. В. Аналіз бібліотек для генерації синтетичних даних на мові Python	482
--	-----

Древинський В. В. Розробка програмного забезпечення системи корпоративних комунікацій з використанням блокчейн технології	486
--	-----

Золотарьов П. Р. Розробка та дослідження роботи фреймворку автоматизованого тестування в галузі освіти і дошкільного навчання	488
--	-----

Зорін Н. О., Терейковська Л. О. Семантична сегментація об'єктів будівництва	491
---	-----

Малярчук М. П. Spark як засіб ефективної обробки Big Data	494
---	-----

Масьома В. Т. Безпека даних: хмарні сховища, кібератаки та захист даних	497
---	-----

Наумук О. В. Протоколи безпеки в сучасних комп'ютерних мережах: VPN, IPSEC, SSL/TLS	501
--	-----

Наумук О. В., Колінько П. О. Аналіз трендів у дизайні UI: як фронтенд адаптується до сучасних вимог	505
Пронченко А. В., Наумук О. В. CSS-фреймворки: аналіз підходів розробки на Bootstrap і Tailwind.....	509
Прус Б. В. Життєвий цикл розробки мобільної системи для інтелектуального агрегування медіаконтенту	512
Прус О. В., Коваленко О. О., Майданюк В. П. Моделювання й впровадження оптимізації продуктивності на етапах життєвого циклу багатопроєктного середовища	515
Романенко С. О. Шляхи покращення продуктивності систем реального часу шляхом оптимізації алгоритмів паралельної обробки на гетерогенних обчислювальних середовищах	524
Романюк О. Н., Завальнюк Є. К., Бобко О. Л. Напрямки підвищення продуктивності та реалістичності формування тривимірних графічних зображень.....	528
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Нечипорук М. Л. Особливості шифрування графічних зображень	533
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Романюк О. В. Аналіз сучасних архітектур GPU	538
Романюк О. Н., Майданюк В. П., Романюк О. В., Новосельцев О. О., Мельник А. В. Використанням паралаксного текстуровання для підвищення реалістичності формування тривимірних зображень	543
Романюк О. Н., Романюк О. В. Перспективні напрями розвитку розподілених баз даних	551
Рягузов О. О. Розробка модуля Transaction & Log Analytics: досвід виробничої практики	554
Ткачук В. І., Майданюк В. П. Налаштування Windows з використанням системного реєстру	557

Форкерт П. П.

Універсальний синтаксис виклику функцій в діалекті мови
програмування GO 561

Шевченко І. В.

Узгодженість даних: strong vs eventual consistency 565

Haitan O., Chebotariov O.

Developing an adaptive pfm tool for Ukrainian users: the case of
Grosholiub..... 569

Voloboieva A. O., Ivashchenko D. O.

English at international tech conferences: opportunities and
challenges for non-philological majors in esp contexts 571

РОЛЬ МИСТЕЦЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Романюк Олександр Никифорович

*Д.т.н., професор кафедри програмного забезпечення
Вінницького національного технічного університету*

Романюк Оксана Володимирівна

*К.т.н., доцент кафедри програмного забезпечення
Вінницького національного технічного університету*

Ковальова Юлія Олександрівна

Директор. Студія дизайну Smart Alpacas

Анотація. У тексті висвітлено актуальність розвитку мистецьких компетенцій для студентів як важливого елементу формування креативної, соціально активної та професійно адаптивної особистості. Детально розкрито роль мистецтва у розвитку критичного мислення, міждисциплінарного бачення, емоційного інтелекту та здатності до самовираження. Окрему увагу приділено значенню мистецьких конкурсів як інструменту практичної реалізації творчих навичок.

Abstract. The text highlights the relevance of developing artistic competencies for students as an important element in the formation of a creative, socially active and professionally adaptive personality. The role of art in the development of critical thinking, interdisciplinary vision, emotional intelligence and the ability to express oneself is revealed in detail. Special attention is paid to the importance of art competitions as a tool for the practical implementation of creative skills.

Роль мистецьких компетенцій [1-3] для студентів є важливою, оскільки вони сприяють всебічному розвитку особистості, формують естетичний смак, критичне мислення та здатність до креативного самовираження. Мистецькі компетенції охоплюють здатність сприймати, аналізувати, інтерпретувати та створювати мистецькі твори, а також розуміння історико-культурного контексту, в якому ці твори виникають. Для студентів різних спеціальностей, навіть тих, що не пов'язані безпосередньо з мистецтвом, такі компетенції дозволяють краще орієнтуватися у візуальній культурі, комунікувати через образ і символ, а також застосовувати творчий підхід до вирішення нестандартних завдань. Розвиток мистецьких компетенцій сприяє формуванню емоційного інтелекту, толерантності, поваги до культурного різноманіття, що є важливими складовими професійної

етики та гуманітарного світогляду. Крім того, участь у мистецьких проєктах та діяльності розвиває навички командної роботи, організації часу, презентації результатів, що є ключовими у сучасному освітньому процесі. Таким чином, мистецькі компетенції відіграють значну роль у формуванні гармонійно розвиненої, конкурентоспроможної та соціально відповідальної особистості студента.

У сучасному освітньому середовищі мистецькі компетенції дедалі частіше розглядаються не як допоміжний, а як рівноцінний інтелектуальному і професійному розвиток компонент формування особистості. Вони є основою креативного мислення, здатності бачити нетипові зв'язки між явищами, пропонувати новаторські ідеї та ефективно візуалізувати інформацію, що особливо актуально у добу цифровізації та візуального перенасичення. Студенти, які мають розвинені мистецькі компетенції, краще сприймають образну інформацію, вміють створювати емоційно насичений контент, що підвищує якість комунікації у різних галузях – від освіти і реклами до менеджменту та ІТ. Вони здатні мислити гнучко, легко адаптуються до нових умов, оскільки мистецтво вчить бачити багатозначність, приймати інші погляди, цінувати нестандартні рішення. Окрім того, заняття мистецтвом мають терапевтичну функцію: сприяють емоційній стабільності, зниженню рівня тривожності, допомагають краще пізнати себе. Це особливо важливо для молоді в період формування світогляду та самостійного життєвого вибору. Саме через занурення в мистецьке середовище студенти вчаться самовираженню, толерантності до інакшого, критичному переосмисленню нав'язаних шаблонів.

Інтеграція мистецьких компонентів у навчальні програми вищої освіти сприяє міждисциплінарному підходу, що дозволяє студентам поєднувати знання з різних галузей та формувати цілісне бачення світу. Мистецтво розвиває здатність бачити як форму, так і зміст, помічати деталі й оцінювати контексти, що є необхідним для аналітичного мислення та стратегічного планування. Зокрема, майбутні інженери, економісти, фахівці в галузі ІТ або медицини, які мають базову мистецьку підготовку, здатні краще реалізовувати свої проєкти, адже естетична складова дедалі більше впливає на сприйняття та ефективність продуктів і послуг. Економічна ефективність також не лишається осторонь: підприємства охочіше залучають творчо

підготовлених спеціалістів, здатних не лише технічно виконувати завдання, а й створювати унікальні концепції, просувати ідеї, розробляти візуально привабливі рішення. Окрім професійної цінності, мистецькі компетенції допомагають формувати етичні засади — через знайомство з шедеврами мистецтва, рефлексію над історією людства, роздуми про сенс буття й роль краси у світі. Саме це дає студенту змогу не лише стати фахівцем, а й зберегти людяність, гідність і відповідальність у професійній та громадській діяльності. Відтак розвиток мистецьких компетенцій — це не лише внесок у особисту культуру кожного, а й стратегічний ресурс формування освіченої, креативної, емоційно зрілої молоді, яка здатна будувати демократичне та культурно багате суспільство.

Варто також зазначити, що мистецькі компетенції сприяють формуванню вміння ефективно працювати у команді, адже мистецтво часто передбачає колективну діяльність — спільну участь у творчих проєктах, виставках, театральних постановках, музичних ансамблях. Такі види активності розвивають комунікативні навички, здатність до співпраці, взаємної підтримки й вирішення конфліктів. Крім того, участь у мистецьких подіях стимулює ініціативність і лідерські якості, що є цінним для подальшого професійного зростання. В умовах глобалізації та постійної зміни ринкових запитів, мистецька гнучкість, здатність адаптувати свої ідеї до нових форматів, працювати із символами, візуальними наративами та креативними технологіями стають критично важливими. Залучення студентів до проєктів із цифрового мистецтва, графічного дизайну, анімації, AR/VR-інсталяцій чи інтерактивного медіа дозволяє їм краще зрозуміти сучасні тренди, бути конкурентоспроможними на ринку праці та вільно орієнтуватися у креативній економіці. Освіта, що включає мистецький компонент, сприяє не лише оволодінню технічними навичками, а й розвитку особистості як здатної до рефлексії, глибокого мислення, культурного самовираження. У цьому контексті мистецтво виступає не як прикраса до основної освіти, а як її необхідний інтелектуально-емоційний фундамент, який формує нову генерацію мислячих, відкритих до світу та внутрішньо вільних громадян.

Для ефективного формування мистецьких компетенцій у студентів доцільно впроваджувати низку узгоджених педагогічних,

організаційних і змістових рекомендацій, які сприятимуть не лише засвоєнню мистецьких знань, а й розвитку творчого потенціалу особистості. Насамперед важливо інтегрувати мистецькі дисципліни в навчальні програми різних спеціальностей, акцентуючи їхній міждисциплінарний характер і прикладне значення. Освітній процес має бути орієнтований не лише на пасивне засвоєння фактів, а й на активну практику — створення студентами власних мистецьких продуктів, участь у виставках, фестивалях, конкурсах, курація арт-проектів, обговорення творів мистецтва в інтерактивній формі. Варто впроваджувати сучасні технології — цифрові платформи, віртуальні галереї, мультимедійні засоби — які зроблять вивчення мистецтва динамічним, наближеним до інтересів молоді та вимог цифрової епохи. Важливо також заохочувати викладачів до креативного підходу, модернізації методик викладання, застосування проблемно-орієнтованого та проєктного навчання. Рекомендується створення на базі навчальних закладів креативних просторів — художніх студій, майстерень, арт-резиденцій, які будуть осередками вільного мистецького розвитку студентів. Не менш значущим є формування партнерств з культурними установами, музеями, театрами, а також із представниками креативної індустрії — це сприятиме професійній орієнтації молоді, розширенню можливостей для самореалізації. Варто підтримувати інклюзивність у мистецькій освіті, забезпечуючи доступ до творчості для всіх категорій студентів незалежно від фаху, здібностей чи фізичних можливостей. Позитивним є також залучення студентів до волонтерських і соціокультурних проєктів, що поєднують мистецтво з громадською активністю. У цілому, успішне формування мистецьких компетенцій вимагає системного підходу, що базується на свободі творчості, повазі до культурного розмаїття, відкритості до інновацій та визнанні мистецтва як потужного ресурсу особистісного і соціального розвитку.

Подальшими важливими рекомендаціями є забезпечення безперервності мистецької освіти протягом усього періоду навчання у вищому закладі, а не обмеження її лише окремими курсами чи факультативами. Це передбачає поступове ускладнення завдань, перехід від базового ознайомлення з мистецькими явищами до більш глибокого аналітичного та практичного опанування мистецьких стратегій.

Рекомендується також впровадження індивідуальних та групових мистецьких проєктів як обов'язкової складової освітнього процесу, що дозволить оцінювати не лише академічні знання, а й творчі здобутки студентів, їхню здатність до естетичного мислення та культурного діалогу. Важливою є розробка дієвих критеріїв оцінювання мистецьких компетенцій, які б охоплювали креативність, естетичну виразність, вміння інтерпретувати художні образи, а також здатність рефлексувати власну мистецьку практику. Доцільно також проводити міждисциплінарні майстер-класи, творчі лабораторії, публічні лекції за участі митців, дизайнерів, культурологів, які можуть продемонструвати студентам реальні кейси застосування мистецтва в сучасному світі. На рівні університетської політики варто передбачити підтримку студентських ініціатив у сфері мистецтва, включно з грантами, стипендіями, участю в міжнародних мистецьких програмах обміну, що сприятиме зростанню мотивації до самореалізації. Важливо також забезпечити присутність мистецького компоненту в загальноуніверситетських подіях і просторах — через оформлення інтер'єру, виставкові зони, інтерактивні інсталяції, що створюють естетично збагачене освітнє середовище. І, нарешті, необхідно формувати позитивне ставлення до мистецької освіти як до ресурсу, що не лише прикрашає навчання, а й надає студентам унікальні інструменти мислення, самовираження та впливу на світ — як у професійній, так і в громадянській площині.

Мистецькі конкурси відіграють важливу роль у розвитку студентів, оскільки вони створюють стимули для творчої самореалізації, підвищують мотивацію до вдосконалення художніх навичок та сприяють публічному визнанню мистецьких досягнень. Участь у конкурсах формує досвід змагальності, відповідальності за власний результат, вчить планувати роботу, дотримуватись термінів, адаптуватися до умов завдання, а також презентувати власну творчість перед широкою аудиторією. Конкурси сприяють розвитку самостійності, креативного мислення й вміння працювати над авторською ідеєю — адже часто вони потребують створення оригінального мистецького продукту на задану тему або з урахуванням певної техніки чи стилістики. Завдяки конкурсам студенти мають змогу вийти за межі академічного простору, отримати зворотний зв'язок не лише від викладачів, а й від журі, яке

зазвичай складається з фахівців-практиків, митців, галеристів, дизайнерів або представників творчих індустрій. Це відкриває їм перспективи професійного зростання, стає першим кроком до мистецької кар'єри, створює можливості для стажувань, співпраці, участі у виставках, резиденціях чи грантових програмах. Окрім цього, конкурси формують середовище здорової конкуренції, взаємного натхнення й культурного обміну, дозволяють порівняти власний рівень із досягненнями однолітків з інших освітніх закладів, регіонів чи країн. Участь у таких заходах стимулює до розширення світогляду, підвищення вимог до себе, формування художнього смаку, а також сприяє створенню портфоліо, що є важливим елементом подальшого професійного позиціонування студента. Таким чином, мистецькі конкурси — це не лише форма оцінювання творчих здібностей, а й ефективний інструмент формування культурної самосвідомості, професійної компетентності та творчої активності сучасної молоді.

Таким чином, мистецькі компетенції є важливими у розвитку студентів як соціально активних, духовно багатих та творчо вільних громадян, здатних впливати на суспільні процеси й брати участь у формуванні культурного простору країни.

Список використаних джерел

1. Кузнєцова С. І. Формування художньо-творчої компетентності майбутніх фахівців у процесі фахової підготовки. *Педагогічні науки* : зб. наук. праць. 2020. № 88. С. 112–117.
2. Бех І. Д. Виховання особистості : підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Либідь, 2003. 280 с.
3. Лобова О. О. Розвиток креативності студентів засобами мистецтва. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. 2019. № 5. С. 68–72.

Наукове видання

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових
праць IV міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені
Богдана Хмельницького)

Відповідальний редактор
Відповідальний секретар
Технічний редактор

Круглик В.С.
Сіциліцин Ю.О.
Кожевников П.П.

вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, Запорізька область,
Україна, 69000

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

